

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 1, 2, 14, 16, 18,
19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNŲ
PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2018 m. birželio 14 d. Nr. XIII-1261
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio Įstatymo tikslas – užtikrinti neįgaliųjų lygias teises ir galimybes visuomenėje, nustatyti neįgaliųjų socialinės integracijos principus, apibrėžti socialinės integracijos sistemą ir jos prielaidas bei sąlygas, neįgaliųjų socialinę integraciją įgyvendinančias institucijas, neįgalumo lygio, darbingumo lygio, specialiųjų poreikių lygio ir specialiųjų poreikių nustatymą bei jų tenkinimą, profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimą.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 12 dalimi:

„12. **Specialiųjų poreikių lygis** – asmens, sukakusio senatvės pensijos amžių, savarankiškumo netekimo mastas, nustatomas atsižvelgiant į asmens specialiuosius poreikius.“

2. Buvusias 2 straipsnio 12–15 dalis laikyti atitinkamai 13–16 dalimis.

3 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Neįgaliųjų pensijų, išmokų ir kompensacijų dydį, jų mokėjimo tvarką, kitas sąlygas nustato Socialinio draudimo pensijų, Valstybinių pensijų, Šalpos pensijų, Ligos ir motinystės socialinio draudimo, Tikslinių kompensacijų įstatymai, šis Įstatymas ir kiti teisės aktai.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant

neįgaliųjų socialinės integracijos politiką dėl neįgalumo lygio, darbingumo lygio, profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo;“.

2. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) savivaldybės vykdo neįgaliųjų socialinės integracijos, neįgaliųjų specialiųjų poreikių tenkinimo vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje ir teikiant bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas, sąlygų neįgaliesiems integruotis į bendruomenę sudarymo ir bendradarbiavimo su neįgaliųjų asociacijomis srityse veiklą ir planuoja ją savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose;“.

5 straipsnis. Ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti ketvirtąjo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„KETVIRTASIS SKIRSNIS

NEĮGALUMO LYGIO, DARBINGUMO LYGIO, SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO, SPECIALIOJO NUOLATINĖS SLAUGOS POREIKIO, SPECIALIOJO NUOLATINĖS PRIEŽIŪROS (PAGALBOS) POREIKIO, SPECIALIOJO LENGVOJO AUTOMOBILIO ĮSIGIJIMO IR JO TECHNINIO PRITAIKYMO IŠLAIDŲ KOMPENSACIJOS POREIKIO NUSTATYMAS, PROFESINĖS REABILITACIJOS PASLAUGŲ TEIKIMAS, PROFESINĖS REABILITACIJOS IŠMOKA IR GINČŲ SPRENDIMAS“.

6 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Neįgalumo lygį, darbingumo lygį, specialiųjų poreikių lygį, specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, specialųjį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį nustatanti įstaiga

1. Neįgalumo lygį, darbingumo lygį, specialiųjų poreikių lygį, specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, specialųjį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį nustato Taryba.

2. Taryba priima sprendimus dėl:

- 1) neįgalumo lygio, jo atsiradimo laiko, termino;
- 2) darbingumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino;
- 3) profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio asmenims iki 18 metų, kurie yra (buvo) draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenims, vyresniems kaip 18 metų;
- 4) neįgaliųjų darbo pobūdžio ir sąlygų;

5) specialiojo nuolatinės slaugos poreikio, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio, specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio ir šių poreikių terminų nustatymo;

6) netekto darbingumo procentų;

7) specialiųjų poreikių lygio ir jo termino nustatymo.“

7 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Neįgalumas gali būti trijų lygių:

1) sunkus neįgalumas – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio visiškai neįgyjamas asmens amžių atitinkantis savarankiškumas, yra žymiai sumažėjusios galimybės ugdytis ir asmeniui būtina nuolatinė slauga ar priežiūra (pagalba);

2) vidutinis neįgalumas – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio iš dalies neįgyjamas asmens amžių atitinkantis savarankiškumas, yra sumažėjusios galimybės ugdytis ir asmeniui reikia nuolatinės priežiūros (pagalbos);

3) lengvas neįgalumas – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio yra nežymiai sumažėjusios asmens galimybės būti savarankiškam ir ugdytis.“

2. Pakeisti 19 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Neįgalumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras kartu su socialinės apsaugos ir darbo ministru bei švietimo ir mokslo ministru.“

8 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Darbingumo lygis dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba susirgimo profesine liga nustatomas asmenims neatsižvelgiant į jų amžių.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Darbingumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 punktų intervalais.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Darbingumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru.“

9 straipsnis. Įstatymo papildymas 20¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 20¹ straipsniu:

„20¹ straipsnis. Specialiųjų poreikių rūšys, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymas

1. Specialieji poreikiai nustatomi neatsižvelgiant į asmens amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį. Nustatomi šių rūšių specialieji poreikiai:

- 1) nuolatinės slaugos;
- 2) nuolatinės priežiūros (pagalbos);
- 3) lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos;
- 4) ugdymo;
- 5) techninės pagalbos priemonių;
- 6) aplinkos ir būsto pritaikymo.

2. Specialieji poreikiai nustatomi kompleksiškai vertinant asmens sveikatos būklę ir galimybes būti savarankiškam kasdienėje veikloje. Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos) bei lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru. Specialiojo ugdymo poreikio nustatymo ir tenkinimo tvarką nustato švietimo ir mokslo ministras. Specialiųjų techninės pagalbos priemonių, aplinkos ir būsto pritaikymo poreikių nustatymo ir tenkinimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Specialieji nuolatinės slaugos poreikiai gali būti dviejų lygių:

1) pirmojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis – nustatomas asmeniui, kuriam dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, visiškai apribojanti jo savarankiškumą, galimybes orientuotis, judėti, ir kuriam reikalinga nuolatinė 8 valandų per parą ar ilgesnės trukmės slauga;

2) antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis – nustatomas asmeniui, kuriam dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, žymiai apribojanti jo savarankiškumą, galimybes orientuotis, judėti, ir kuriam reikalinga nuolatinė 6–7 valandų per parą slauga.

4. Specialieji nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiai gali būti dviejų lygių:

1) pirmojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis – nustatomas asmeniui, kuriam dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, iš dalies apribojanti jo savarankiškumą ir dalyvavimą visuomenės gyvenime, ir kuriam reikalinga nuolatinė 4–5 valandų per parą kitų asmenų teikiama pagalba;

2) antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis – nustatomas asmeniui, kuriam dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, nežymiai apribojanti jo savarankiškumą ir dalyvavimą visuomenės gyvenime, ir kuriam reikalinga nuolatinė ne ilgesnė negu 3 valandų per parą kitų asmenų atliekama priežiūra (pagalba).

5. Asmeniui, kurio judėjimo funkcijų sutrikimas pastovus ir negrįžtamas, nustatomas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis.

6. Kartu su specialiuoju lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikiu asmeniui gali būti nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba pirmojo ar antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, jeigu šio asmens organizmo funkcijų sutrikimai atitinka antrojo lygio specialiojo nuolatinės slaugos arba pirmojo lygio specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) ar antrojo lygio specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikių nustatymo kriterijus.

7. Specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis nustatomi tokiais terminais:

1) 6 mėnesiams, kai specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinami pirmą kartą ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 6 mėnesius;

2) vieniems metams, kai specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinami pirmą kartą ir (ar) prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 12 mėnesių;

3) 2 metams, kai prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 24 mėnesius;

4) neterminuotai, kai neprognozuojamas asmens sveikatos būklės, savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas ir (ar) asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio.

8. Specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis nustatomas tokiais terminais:

1) 6 metams, kai nustatomas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas per artimiausius 72 mėnesius;

2) neterminuotai, kai neprognozuojamas asmens sveikatos būklės, savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas ir (ar) asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio.

9. Specialiųjų poreikių lygis nustatomas asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių.

10. Gali būti nustatomi trys specialiųjų poreikių lygiai:

1) didelių specialiųjų poreikių lygis – nustatomas asmenims, kuriems nustatytas pirmojo ar antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis;

2) vidutinių specialiųjų poreikių lygis – nustatomas asmenims, kuriems nustatytas pirmojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis;

3) nedidelių specialiųjų poreikių lygis – nustatomas asmenims, kuriems nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

11. Specialiųjų poreikių lygis nustatomas šio straipsnio 7 dalyje nurodytais terminais. Specialiųjų poreikių lygio nustatymo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

12. Specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru.“

10 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijus, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo ir finansavimo taisyklės tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.“

11 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Profesinės reabilitacijos išmoka

1. Kai asmuo, dalyvaujantis profesinės reabilitacijos programoje, yra draudžiamas visų rūšių valstybiniu socialiniu draudimu, jam iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų mokama profesinės reabilitacijos išmoka. Jos dydis ir mokėjimo tvarka nustatyti Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme.

2. Kai asmuo, dalyvaujantis profesinės reabilitacijos programoje, nedraudžiamas valstybiniu socialiniu draudimu arba draudžiamas tik valstybiniu socialiniu pensijų draudimu, jam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto lėšų mokama dviejų valstybinių socialinio draudimo bazinių pensijų dydžio profesinės reabilitacijos išmoka.

3. Teisę gauti profesinės reabilitacijos išmoką turi asmenys, kuriems Tarnyba nustatė profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį ir kurie dalyvauja profesinės reabilitacijos programoje.

4. Profesinės rehabilitacijos išmoka asmeniui skiriama nuo pirmos dalyvavimo profesinės rehabilitacijos programoje dienos ir mokama kiekvieną mėnesį, bet ne ilgiau kaip 180 kalendorinių dienų. Ši išmoka skiriama ir mokama neatsižvelgiant į kitas asmens gaunamas pajamas.

5. Sprendimą dėl profesinės rehabilitacijos išmokos mokėjimo priima šią išmoką skirianti ir mokanti institucija, vadovaudamasi Tarnybos sprendimu dėl profesinės rehabilitacijos paslaugų poreikio.

6. Pasibaigus profesinės rehabilitacijos programai, Tarnyba priima sprendimą dėl asmens darbingumo lygio.“

12 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Komisijos pirmininką ir Komisijos narius 5 metams skiria į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras. Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai į pareigas atrenkami konkurso būdu socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka. Komisijos pirmininku ir Komisijos nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis teisės ar sveikatos mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį pagal šioje dalyje nurodytą išsilavinimą.“

2. Pakeisti 23 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai gali būti skiriami į tas pačias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.“

13 straipsnis. Penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti penktojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„PENKTASIS SKIRSNIS SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ TENKINIMAS“.

14 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Specialiųjų poreikių tenkinimas

1. Neįgaliųjų specialieji poreikiai tenkinami neatsižvelgiant į neįgaliųjų amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį ir siekiant užtikrinti lygias teises ir galimybes visose gyvenimo srityse.

2. Specialieji poreikiai tenkinami šiose neįgaliųjų veiklos srityse: buityje ir asmeniniame gyvenime, ugdymo srityje, darbinėje veikloje, visuomeniniame gyvenime.“

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtų Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pirmininko ir narių įgaliojimai tęsiasi iki kadencijos, kuriai jie buvo paskirti, pabaigos.

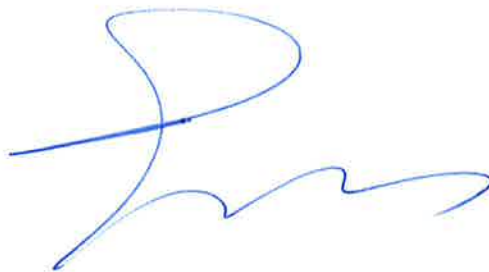
3. Specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiai ir (ar) specialiųjų poreikių lygis, asmenims nustatyti iki šio įstatymo įsigaliojimo, galioja iki nustatytų specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikių ir (ar) specialiųjų poreikių lygio termino pabaigos.

4. Kituose teisės aktuose vartojamą sąvoką „nedarbingas asmuo“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis“, sąvoką „iš dalies darbingas asmuo“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis“.

5. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė